

Pedagogika porównawcza

Instrukcja przygotowania pracy semestralnej i literatura pomocnicza

Forma zajęć: konwersatoria

Prowadzący zajęcia: dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

Instrukcja przygotowania pracy semestralnej

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest opracowanie pracy semestralnej w postaci **projektu badań porównawczych**. Zadanie do wykonania indywidualnie lub w **zespołach 2-4 osobowych**.

Ma to być projekt (zarys, pomysł, koncepcja, propozycja, szczegółowy plan postępowania badawczego), a nie praca będąca pokłosiem przeprowadzonych badań.

Do wykonania projektu należy się przygotować na podstawie dowolnych źródeł (literatury przedmiotu, stron internetowych, materiałów prasowych, programów telewizyjnych, audycji radiowych, filmów, własnych doświadczeń itp.). Zespół opracowuje **jeden projekt dotyczący obszaru tematycznego** wybranego z poniższej listy.

Obszary tematyczne wraz z datami ich przedstawiania na zajęciach:

- 15.10. - edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (np. dojrzałość szkolna, integracja treści)
- 22.10. - niepowodzenia szkolne (np. przyczyny, formy przeciwdziałania)
- 29.10. - edukacja alternatywna (np. innowacje, środki dydaktyczne, liderzy przemian)
- 12.11. - różnorodność kulturowa w oświacie (np. mniejszości narodowe i etniczne, imigranci)
- 19.11. - edukacja dorosłych (np. doksztalcanie, kursy, uniwersytety trzeciego wieku)
- 26.11. - konflikty w szkole (np. religia, ideologia, polityka w oświacie)
- 3.12. - organizacje pozarządowe i edukacja (np. wolontariat, ruchy miejskie, kampanie)
- 10.12. - edukacja a ekologia (np. zielone szkoły, ruchy i współpraca proekologiczna)
- 17.12. - szkolnictwo elitarne (np. szkoły prywatne, konkurencja i jakość oświaty)
- 14.01. - edukacja a kultura (np. domy kultury, biblioteki, festiwale filmowe)
- 21.01. - edukacja a zdrowy styl życia (np. ekologia, sport, zajęcia pozalekcyjne)
- 28.01. - edukacja regionalna (np. kultura regionu, liderzy lokalni, dziedzictwo kulturowe)

Projekt badań porównawczych powinien zawierać **następujące części:**

Część 1 - Wprowadzenie w temat i uzasadnienie jego wyboru. Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Co jest pretekstem do podjęcia badań porównawczych? Których zjawisk i procesów mogłyby dotyczyć projektowane badania? Dlaczego akurat tych? Jakie jest ich znaczenie społeczne?

Część 2 - Przedmiot planowanych badań w trzech perspektywach. Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Co będzie porównywane i za pomocą jakich kryteriów? Należy opracować **elementy projektu w każdej z następujących perspektyw:**

- **perspektywa mikrospołeczna** - porównuje się działania **wybranych osób** (np. nauczyciele, edukatorzy, dyrektorzy, pracownicy instytucji edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych, działacze organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją itp.) biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria (np. wiek, płeć, wykształcenie, doświadczenie, status majątkowy, osobowość, stosowane w pracy formy, metody, narzędzia itp.)
- **perspektywa mezospołeczna** - porównuje się działania **wybranych instytucji** (np. szkół, przedszkoli, domów kultury, kuratoriów, fundacji i in.) biorąc pod uwagę odpowiednie kryteria (np. status prawny, długość działania, wielkość, położenie, sposób finansowania, współpraca ze środowiskiem itp.);
- **perspektywa makrospołeczna** - porównuje się działania **wszystkich osób lub instytucji na wybranym obszarze** stanowiących elementy systemów (np. elementy państwowych systemów edukacji, sieci instytucji, korporacji edukacyjnych i in.).

Część 3 - Określenie celów badania i możliwości wykorzystania ich wyników Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Po co będą realizowane planowane badania? Kto i w jaki sposób mógłby wykorzystać wnioski z planowanych badań?

Część 4 - Charakterystyka metod i procedury badawczej. Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: W jaki sposób będą gromadzone i analizowane dane w każdej z perspektyw?

Część 5 - Bibliografia (wykaz wykorzystanej literatury, stron internetowych, filmów, programów telewizyjnych, audycji itp.).

Zespół przedstawia wersję roboczą swego projektu uczestnikom zajęć i prowadzącemu zajęcia, prezentuje jego najistotniejsze elementy i rozpoczyna dyskusję. **Celem dyskusji na zajęciach jest analiza projektu, wskazanie błędów, wątpliwości i zaproponowanie poprawek (Czy projekt jest możliwy do zrealizowania w takiej formie? Jakie są jego mocne i słabe strony, możliwe trudności realizacji? Co należałoby poprawić? itp.).**

Przedmiotem oceny jest **praca zespołu na zajęciach**, a także praca semestralna w postaci **projektu badań porównawczych w wersji roboczej (przygotowanej na zajęcia) oraz w wersji poprawionej (po naniesieniu poprawek po dyskusji na zajęciach)**. Zespół składa **jedną wspólną pracę opatrzoną danymi osobowymi wszystkich członków zespołu na okładce**. Wzór okładki przesyłany jest studentom pocztą elektroniczną i dostępny na stronie internetowej www.grzybowski.ukw.edu.pl

Pracę do oceny należy przekazać prowadzącemu zajęcia w formie wydruku, w nieprzekraczalnym w terminie do ostatniego dnia sesji egzaminacyjnej. **Złożenie pracy po terminie skutkuje obniżeniem oceny.**

Literatura pomocnicza

- Błażejowski W., *Pedagogika porównawcza. Materiały pomocnicze dla studentów*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2006.
- Gmerek T., *Edukacja i nierówności społeczne. Studium porównawcze na przykładzie Anglii, Hiszpanii i Rosji*. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2011.
- Gmerek T., *Szkolnictwo wyższe w krajach skandynawskich. Studium z pedagogiki porównawczej*. Wolumin, Poznań - Gądky 2005.
- Jasiński Z., Karcz E. (red.), *Pedagogika porównawcza - konteksty teoretyczne i praktyczne. I Ogólnopolski Zjazd Towarzystwa Pedagogiki Porównawczej*. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2005.
- Kępski C., *Pedagogika porównawcza. Podręcznik akademicki*. Difin, Warszawa 2016.
- Leppert R. (red.), *Edukacja w świecie współczesnym*. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2000.
- Nowakowska-Siuta R., *Pedagogika porównawcza. Problemy, stan badań i perspektywy rozwoju*. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2014.
- Pachociński R., *Pedagogika porównawcza. Podręcznik akademicki*. Żak, Warszawa 2007.
- Prokop J., *Wprowadzenie do pedagogiki porównawczej. Teoria i praktyka europejska*. Instytut Wydawniczy Erica, Warszawa 2013.
- Prucha J., *Pedagogika porównawcza. Podstawy międzynarodowych badań oświatowych. Podręcznik akademicki*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.
- Segiet W. (red.), *Edukacja - stratyfikacja społeczna - tożsamość młodzieży. Studium pedagogiki porównawczej i socjologii edukacji*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań 2012.
- Seredyńska A., *Zarys pedagogiki porównawczej. Zagadnienia dotyczące systemów wychowania i oświaty wybranych krajów*. Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna Ignatianum, WAM, Kraków 2005.

Literatura pomocnicza dostępna jest także w formie plików pdf na stronach:

<http://strefa.academia.edu/PrzemyslawGrzybowski>
[researchgate.net/profile/Przemyslaw_Grzybowski2](https://www.researchgate.net/profile/Przemyslaw_Grzybowski2)